

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 19576/2024
20.11.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић, Ирене Вуковић, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Високи савет судства, Привредни суд у Београду, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради накнаде имовинске штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 89/24 од 29.02.2024. године, у седници одржаној 20.11.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 89/24 од 29.02.2024. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 89/24 од 29.02.2024. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду Прр1 446/21 од 01.11.2023. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужили на име накнаде имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року исплати износ од 6.305,96 динара, са законском затезном каматом почев од 03.01.2002. године па до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле у делу којим је тражила да се обавезе тужена да јој исплати преко досуђеног износа од 6.305,96 динара до траженог износа од 9.431,68 динара, односно за износ од 3.125,72 динара са законском затезном каматом почев од 03.01.2002. године па до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужили накнади трошкове парничног поступка у износу од 54.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до исплате.

Пресудом Вишег суда у Београду Гжрр1 89/24 од 29.02.2024. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе странака и првостепена пресуда је потврђена у ставу првом изреке у делу којим је обавезана тужена да тужили на име накнаде имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року исплати износ од 6.305,96 динара, као и у ставу трећем изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке, тако што је обавезана тужена да тужили на досуђен износ накнаде имовинске штете од 6.305,96 динара, исплати законску затезну камату почев од 05.11.2021. године па до исплате, док је

захтев за исплату законске затезне камате за период од 03.01.2002. године до 04.11.2021. године, одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијени су захтеви странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у усвајајућем делу тужена је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној примени члана 404. ЗПП.

Одлучујући о дозвољености изјављене ревизије на основу члана 404. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни суд је нашао да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. став 1. ЗПП у вези члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23). Правноснажном пресудом у усвајајућем делу одлучено је о накнади на име новчаног обештећења за имовинску штету која је тужили изазвана повредом права на суђење у разумном року и тужена обавезана на исплату наведене накнаде. О овом праву тужиле судови су одлучили у складу са Закључком усвојеним на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 02.11.2018. године, допуњеним на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 27.09.2019. године, према којем Република Србија одговара за материјалну штету насталу због потпуног или делимичног неизвршења правноснажних и извршних судских одлука, односно у стечају утврђених потраживања запослених из радног односа која су без њихове кривице остала неизвршена и у поступку стечаја вођеном над стечајним дужником са већинским друштвеним или државним капиталом, уз услов да је претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року, док је у погледу извршних дужника физичких и правних лица који не спадају у наведену категорију, нужно утврђивати узрочно-последичну везу између повреде права на суђење у разумном року и неисплаћеног потраживања, те утврђивати да је управо искључиви разлог немогућности наплате тих потраживања неадекватно поступање суда.

Имајући у виду да је у конкретном случају у поступку утврђено да се ради о стечајном дужнику са већинским друштвеним или државним капиталом, као и да је тужилца доказала да су у питању ненаплаћена потраживања из радног односа настала у време када је предузеће било са већинским друштвеним или државним капиталом, одлучено је у складу са наведеним ставом Врховног касационог суда о одговорности Републике Србије. Навод ревизије према којем је тужили призната законска затезна камата по обрачуну комфорном методом неоснован је с обзиром да законска затезна камата на главни дуг за период од 03.01.2002. године до 31.07.2012. године није предмет тужилиног захтева у овом поступку. Осим тога, указивање у ревизији на другачије одлуке другостепених судова, не значи нужно и различито поступање судова, јер одлука о основаности захтева у овој врсти спорова зависи од утврђеног чињеничног стања у сваком конкретном случају. Такође, битна повреда одредаба парничног поступка није разлог за посебну ревизију чија је дозвољеност условљена испуњењем услова прописаних у члану 404. став 1. Закона о парничном поступку. Ревизијом се оспорава и утврђено чињенично стање, што у поступку по ревизији није дозвољено по члану 407. став 2. Закона о парничном поступку.

Из изнетих разлога, одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 468. став 1. ЗПП прописано је да се споровима мале вредности сматрају спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

Одредбом члана 479. став 6. Закона о парничном поступку прописано је да против одлуке другостепеног суда којом је одлучено у спору мале вредности ревизија није дозвољена.

У овој правној ствари тужба је поднета 08.11.2021. године, а тужбеним захтевом из тужбе тужиља је потраживала накнаду имовинске штете у износу од 9.431,68 динара, с тим што вредност побијаног дела износи 6.305,96 динара. Како се у конкретном случају ради о спору мале вредности у којем вредност предмета спора не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, ревизија тужене није дозвољена применом члана 479. став 6. Закона о парничном поступку.

На основу члана 413. Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу другом изреке решења.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић